

Heiki Vilep

ÜLE PÕHJATU KURISTIKU

Heiki Vilep

**Üle
põhjatu
kuristiku**

**Tartus
2011**

Illustreeris Albert Gulk
Toimetas Piret Bristol
Kujundas Heiki Vilep
Küljendas Margus Nõmm
Kirjastas A-Disain OÜ
Trükkis OÜ Greif

Kõik õigused kaitstud © Heiki Vilep
www.vilep.com, vilep@vilep.com
ISBN: 978-9985-9754-6-6

Erilised tänud:

Tartu Kultuurkapital, Albert Gulk, Ott Kilusk,
Elise Vilep, Auli Vilep, Piret Bristol jpt, kes lugesid
käsikirja, arvustasid ja andsid head nõu

Esimene peatükk

**Ainulaadsed,
kordumatud,
imelised**

Mie väikeses linnakeses oli tõeliselt suur ja tõeliselt suvine laadapäev. Päike paistis lagipähe ja taevas polnud pilveräbalatki. Inimesed sagisid higistades laudade ja telkide vahel edasi-tagasi, ostes kokku igasugust vajalikku ja enamasti mittevajalikku kraami.

Hoidsime väikese õega emal-isal käest kinni, et neid mitte ära kaotada. Isa seisatas korraks, tõstis ühe leti pealt nahkse tupega pussnoa ja uuris seda pikalt.

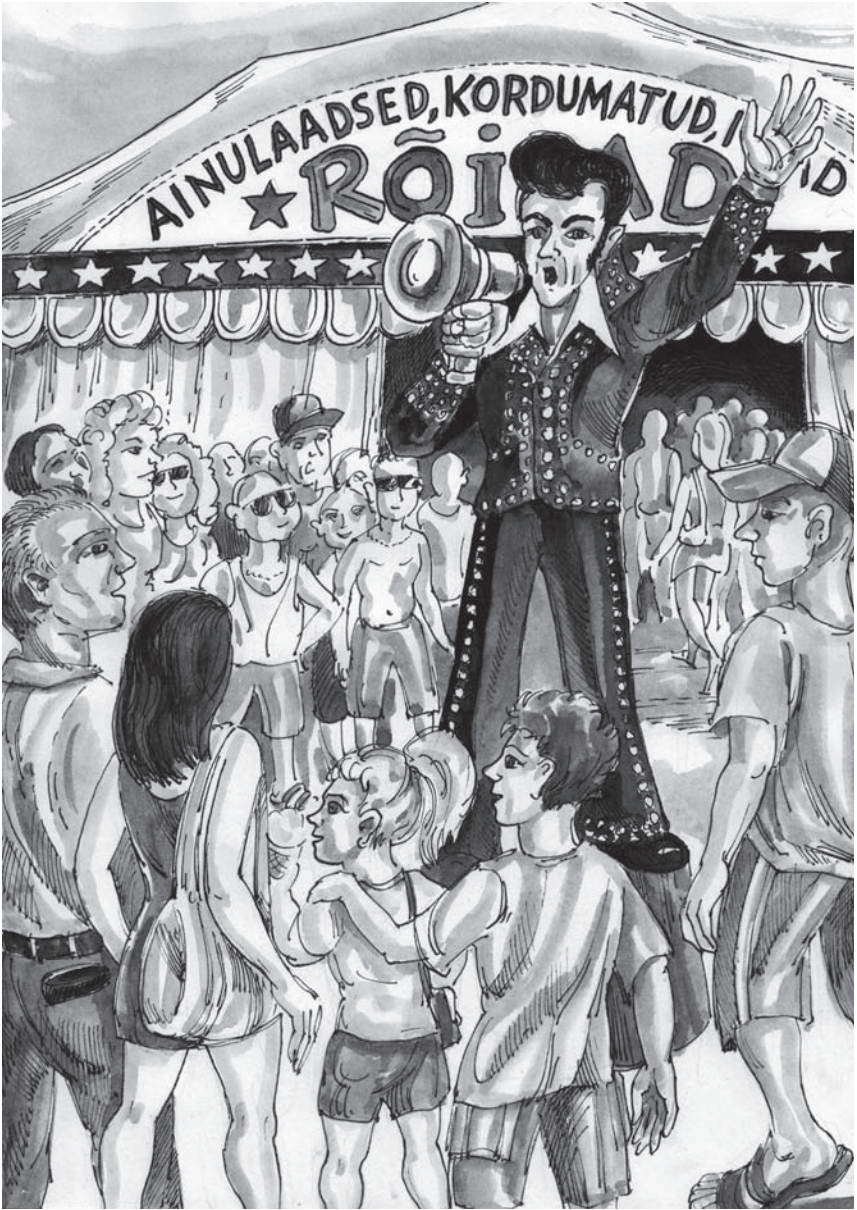
„Milleks sulle see?” virises ema. „Sõtta hakkad mine-ma või?”

„Tead, ma näen vahel unes küll, et mind kutsutakse tagasi sõjaväkke,“ vastas isa. „Aga see nuga – see on lihtsalt hea nuga. Sobib näiteks matkale kaasa võtta.“

Mina sain endale uue taskulambi ja ema huulepulga.

Olime juba lõpututele lettidele, õhupallimüüjatele ja

lasketiirudele ringi peale tegemas, kui märkasime suurt valget telki.

„Ainulaadsed, kordumatud, imelised rõivad!” kuulutas legendaarse rock-laulja Elvis Presly väljanägemisega mees telgiukse kõrvalt tooli pealt läbi ruupori. „Astuge ligi ja te ei kahetse! Muutuge tõelisteks staarideks!”

Muusika täitis telgiesise ja rahvas muudkui trügis sisse. Pressisime end liikuvasse inimvoolu ja lasksime telgi sisemusse kanda. Meile avanes tõepoolest kirju ja särav pilt. Seintele riputatud popstaaride sätendavad seelikud võistlesid pikkade edevate pintsakutega, lokkava fantaasiaga valmistatud erineva löikega pükste kohale olid seatud kõikvõimalikud kaabud ja kübarad.

Piki telgi keskjoont kulges lõputu nagiderida, kus rippusid diivade kleidid ja kostüümid. Üks uhkem kui teine.

„Ema kaotas kohe pea ja kukkus kleite näppima.

„Kas proovida ka saab?” küsis ta helesinises kostüümis teenindajalt.

„Miks mitte, proovikabiinid on seal lõpus,“ vastas neiu lahkelt.

„Kas sa hinda ka vaatasid?” küsis isa.

„No las ma vähemalt proovingi!“ anus ema. „Tahaks ennast korrakski staarina tunda.“ Ta võttis kuulsa näitlejanna Marilyn Monroe valge õhulise kleidi õrnalt kätele ja hakkas läbi inimmassi proovikabiini poole teed rajama.

„Teate, lapsed, mida Marilyn Monroe selle kleidiga ühes filmis tegi?“ küsis isa meie käest. Meie muidugi ei teadnud.

„Ta seisis sellega ventilatsioonikaevu peal ja laskis endale tuult saba alla. Kleit oleks tal äärepealt üle pea taevasse lennanud, kui ta käsi ees poleks hoidnud.“ Isa muigas ja lõpuks ohkas.

„Kas emme tahab ka tuult saba alla?“ küsis Anni, väike õeke.

„Tuleb nii välja,“ kihistas isa Anni küsimuse üle vaikselt naerda.

„Huvitav, kas siin lastele ka midagi on?“ vaatas isa ringi. „Lähme!“ võttis ta mul ja Annil käest kinni, otsides pilguga ema.

„Olen siin!“ ütles ema korruga otse kõrvalt ja riputas valge kleidi nagisse tagasi. „Tuleb välja, et Monroe oli must natuke kõhnem.“ Ta haaras juba järgmise, punase kleidi järele.

„Me käime lastega pisut ringi,“ ütles isa. „Kohtume telgi ees!“ Ema ainult noogutas ja alustas punase kleidiga vaevalist teekonda proovikabiini.

Telgi teises servas oli tilluke lauake popstaaride ja filmidiivade laste rõivastega. Võrreldes ülejäänud rikkaliku väljapanekuga, oli neid ikka väga vähe.

Isa katsus edevaid kleidikesi ja kuldse niidiga tepitud teksapükse, väiksemõõdulisi ülikondi ja tütarlaste hõbeneetidega peokingi.

„Kui palju maksab?“ küsis ta müüjannalt ühe valge kleidi kohta. Hinda kuulnud, hakkasid tal käed värise-ma. Anni aga oli vahepeal kleidikese enda kätte võtnud ja surus seda õrnalt rinnale. Ta ei öelnud midagi, aga tema pilgus oli lõpmata suur lootus. Issi arvutas palavikuliselt ja võttis siis rahakoti välja. Ta vaatas Anni niiskettesse silmadesse ja siis rahakoti sisemusse, uuris veel kleiti ja siis jälle rahakotti.

„Olgu.“ Isa ladus lauale päris mitu suurt paberraha ja toppis raske ohkega rahakoti rinnataskusse tagasi.

„See on nüüd sinu!“ Ta silitas Anni pead ja palus kleidi sisse pakkida.

Teine peatükk

Neli hõbedast piletit

Järsku ilmus ei tea kust meie kõrvale hästi suur mees, kelle paljas ja sile pealagi läikis isegi telgihämaruses. Süsimust habe kattis tal poolt nägu ja öömustad silmad uurisid meid läbitungivalt. Jalas olid tal mururohelised kottpüksid ja seljas avara lõikega valge linane särk. Vööks paar tiiru ümber keha ulatuv punane siidkangas ja varvaste otsas ülespidi ninadega päevinäinud teravatipulised sussid.

„Otsid tütrele nii kalli kleidi?“ puuris hiiglane pilgu isale otse silma.

„Noojah,“ ei osanud isa käituda.

„Siin on ju odavamad kraami ka. Kas sa ei arva, et sul tuleb sellest naisega tüli?“

„Vabandage,“ püüdis isa ülekuulamise mõttest aru saada, „aga kes te olete ja miks te pärite?“

„Olen Unenägude Telgi administraator. Mind huvi-

tab alati, kui keegi teeb midagi sellist, mida eriti tihti ei tehta.“ Ta kohendas oma laia vööd ja lisas:

„Sul peab sees midagi teistmoodi ehitatud olema, kui sa ei proovi endale pähe neid kaabusid seal,“ ta osutas vastasseinale, „või neid vastupandamatuid teksasid, tagasid, krokodillinahast kingi või Silvester Stallone'i ja Elton Johni prille.“ Ta võttis Anni käest pakitud kleidikese ja osutas oma jämeda sõrmega pakile:

„Sina ostad lapsele hoopis selle! Ennekuulmatu!“

„Normaalne,“ arvas isa.

„Olgu,“ jättis Unenägede Telgi administraator meid rahule. „Kui olete oma ema siit ükskord välja rebinud, astuge minu juurest läbi!“ Ta ulatas isale neli hõbedaselt läikivat piletit.

„Ja tulge kindlasti!“ pöördus hiiglane veel korraks tagasi, „muidu võib kõik minna jälle tavalist rada ja te jääte oma eripärast ilma.“

„Mis ta ütles?“ küsis Anni.

„Kutsus meid oma Unenägede Telki vist,“ seletasin õele.

Isa ajas kaela õieli ja otsis pilguga ema.

„Lähme ja rebime selle ema siis välja siit!“ ütles ta muigega ja hakkas kleitide juurde teed tegema. „Sten, sa hoia Annil kõvasti käest, et ta ära ei kaoks!“ Mina omakorda hoidsin isal käest ja nii jõudsimegi päris ruttu kohale.

Ema oli täiesti võõra näoga, kui pidi musta õhtukleidi tagasi riputama.

„Ma just sain hoo sisse!“ selgitas ta palavikuliselt riidepuid liigutades. „Appi, kui ilusad!“

„Meil on hoopis põnevamad plaanid!“ ütles isa salatselt ja kissitas kinnituseks silmi. „Meid on kutsutud Unenägude Telki!“ Viimased sõnad ütles ta poolsosinal ja sellisel toonil, et ema pööras pilgu kleitidelt ära ja vaatas isale uurivalts otsa:

„Misasja? Magamise telk või? Ma ei taha praegu magada!“

„Ei,“ seletas isa, „Unenägude Telk! See paistab olevat midagi hoopis põnevamat kui see siin!“ Ta võttis emal käest kinni ja hakkas meid väljapääsu poole tirima. Emal sirutas vaba käe veel ahastades kleitide poole, aga see ei aidanud.

Kui me jälle väljas, värske õhu käes olime, märkas ema Anni pakikest.

„Ja mis see sul on?“ võttis ta Annilt paki ja tõmbas kleidi välja. Korraks võttis maad kurjakuulutav vaikus, aga siis ema neelatas ja punastas kergelt.

„Jube ilus ju!“ teatas ta häälega, milles olid korraga nii heakskiit kui kadetus.

„Palju maksis?“ püüdis ta täiesti ükskõikselt küsida.

„See kleit on hindamatu!“ naeratas isa ja lisas: „Anni jaoks...“

„Nonii,“ ema andis kleidi Annile tagasi ja vaatas meie kordamööda otsa. „Lähme siis telki?“

Tuju oli jälle kõigil hea ja me astusime vaikides Unenägude Telgi poole, mille roosa värv kaugelt kätte paistis.

Kolmas peatükk

Udu üle vihmametsade

S eestpoolt oli Unenägude telk hämar ja kõle. Nurgas istus suures nikerdatud tugitoolis seesama hiigelkiilakas ja popsutas vesipiipu.

„Noh, jõudsitegi kohale,“ lausus ta suust suitsu välja ajades. „Ma juba kartsin, et mõtlete ümber...“

Ema ja isa uurisid telgi sisemust.

„Voodeid ei olegi?“ küsis ema.

„Kuhu see uks viib?“ küsis isa, osutades üksikule uksele vastasseinas.

„Magada siin ei saa,“ muheles hiiglane salapärasel ilmel. „Ja see uks...“ ta pidas pisukese pausi, „on võluuks.“ Ta tõusis, astus meie juurde ja sirutas käe ette:

„Teie piletid, palun!“

Isa pistis neli hõbedast lipikut suurde kämblasse. Hiiglane rebis kontsud ära ja õpetas:

„Nende piletitega on nüüd nii, et kui enam kuidagi

ei saa, siis tuleb neid sõrmede vahel hõõruda. Niimoodi hüppate järgmisse unenäku. Kui kavatsete lihtsalt alla anda ja põgeneda, siis hakkab unenägu teid jälitama.“ Ta andis igaühele ühe pileti ja sügas raginal oma musta traathabet.

Vaatasime üksteisele otsa. Mis allaandmine? Mis jälitamine?

„Soovitan enda hirmudest võitu saada ja asjad ära klaarida, siis ei jälita teid miski,“ seletas suur mees. Ta istus tagasi nikerdatud tugitooli ja pistis piibuot-sa suhu. „Ja kui üksteist ära kaotate, jääge magama! Unenäos magades võite üksteise unenägudesse piiluda.“

Lähenesime ebalevalt uksele ja kui isa oli juba lingist haaranud, lisas hiiglane:

„Usaldus! Usaldus on võti! Kõige võti!“

Isa kõhkles veel hetke, avas siis ukse ja me astusime üle läve.

Näku löi läppunud ja niiske džungliõhu rikkalik lõhnabukett. Niikaugale kui silm ulatus, laius kõikjal ümberringi muinasjutuline vihmamets. Taamal mühi-

ses hiigelkosk ja kose eest jooksis läbi köisraudtee. Jämedad trossid said alguse meist vasemal mõnekümne meetri kaugusel seisva majalobudiku juurest ja kadusid lõputu uduloori sisse, mis kattis džunglit silmapiiril kõrguvate vaevuaimatavate mägedeni. Puude latvadest kostis tundmatute lindude võidulaulmist ja õhk oli täis rohutirtsude siristamist. Keegi ulgus kusagil pikalt ja keegi karjus peenikese häälega.

Pöördusime nagu kokkuräägitult ümber, et kiiresti tagasi telki saada, aga ust ei olnud enam! Meie selja taga kõrgus hoopis metsaga kaetud mäeahelik, mida poolitas karestikuline jõgi.

„Kas ma näen und?“ küsis isa meile kõigile otsa vaadates.

„Sellisel juhul näen ka mina und,“ arvas ema.

„Ja mina ka,“ pomises väike Anni isal ja mul tugevasti käest kinni võttes. Samal hetkel lendas meist üle suur must vari ja oli kosta tohutute tiibade lööke läbi õhu. Vaatasime kõik taevasse, aga seal ei paistnud kedagi.

„Peame siit lageda koha pealt jalga laskma!“ taipas isa esimesena. „Vaatame sellesse majalobudikku sisse!“

Tõttasime läbi lopsaka muru ja sõnajalgade maja poole. Peagi leidsime end ehmatusega lõpmata sügava kuristiku servalt. Isa laskus kähveli ja piilus alla.

„Põhja igatahes ei paista,“ ütles ta aeglaselt ja pahaendeliselt. „Põhi kaob pimedusse.“

Eemalt ei olnud kuristikku üldse näha, sest vastaspool asus palju madalamal ja nii jäigi mulje, et majast edasi laiub kohe mets. Lobudiku ette, otse kuristiku servale, oli ehitatud väike platvorm. Platvormilt sai astuda vagonetti, mis silma järgi mahutas vaid nelja-viit inimest.

Ema avas maja ukse ja me sisenesime kopituse järgi lehkavasse ruumi. Sees oli hämar, sest kaks ainukest aknasilma olid kaetud paksu tolmuks.

„Issi, seal istub keegi!“ tiris väike Anni isa varrukast ja näitas näpuga tumedale kujule, kes vastasseina ääres laua taga lösutas. Isa astus ettevaatlikult kuju juurde, uuris seda tükk aega ja lükkas lõpuks ümber. Klõbinal kukkus kuju põrandale, pudenedes kontideks ja tolmuks.

„See tüüp oli vist liiga kauaks kirjutama jäänud,“

püüdis isa naljatada ja tõstis laualt pataka kolletunud paberilehti, millelt oli võimatu teksti välja lugeda.

„Paistab, et siin pole küll midagi, mis meile teed juhataks.“

Väljusime majast ja tõmbasime kopsud niisket džungliõhku sügavalt täis. Seisime platvormil ja kuulasime taamal määratseva kose mühinat. Taganemisteed ei olnud.

Neljas peatükk

Teisele poole

„**K**ui tagasi ei saa,“ püüdis isa reipana näida, „siis liigume edasi!“
„Kas tahad öelda, et mina ja lapsed peame ronima selle laguneva kaadervärgi sisse?“ Ema vaatas ahastades vagonetti, seejärel kaugele kose taha kaduvaid trosse ja siis isa otsa.

„Kui sul on parem ettepanek, lase tulla!“ ütles isa.

„Ma arvan, et see on nagu mingi mäng,“ tegin üle pika aja suu lahti. „See on selline unenäomäng. Meie ülesanne on leida väljapääs. Me peame leidma tee koju tagasi.“

„Huvitav, palju selline mäng maksta võib?“ püüdis ema naljatada. „Ja mis imenipiga nad ukse kaduma panid?“

„Igas mängus on võimalik võita,“ seletasin. „Ma ei tea, kuidas nad seda teevad, aga kindlasti on siin mingid ülesanded, mida lahendades pääsed edasi järgmi-

sele tasemele ja lõpuks väljapääsu juurde...”

„Mängud on arvutis,“ teadis isa. „See siin on unenägu ilmsi.“

Tõsi, mis tõsi, mõtlesid kõik omaette. Tuli reeglitega leppida ja edasi liikuda.

„Piletid!“ hõiskas Anni. „Paks onu ütles, et hõõruge piletit!“

„Tubli!“ kiitis ema ja otsis käekotist hõbedase lipiku. Isa ja mina koukisime samuti taskust piletid välja. Väike Anni tegi lahti tillukese ridiküli ja soris jupp aega huulepulkade, ilusate kivikeste, tillukeste mänguasjakeste ja muu pudi-padi hulgas, enne kui leidis pileti.

Isa oli aga vahepeal jäänud väga mõtlikuks.

„Oodake! Kas mäletate, mida kiilakas veel ütles?“ Ta püüdis habemiku sõnu täpselt meenutada:

„... kui enam kuidagi ei saa, siis tuleb neid sõrmede vahel hõõruda, siis saate järgmisse unenäku... Ja midagi oli veel. Ee, mis see nüüd oligi?“

„Kui põgenete, siis hakkab unenägu teid jälitama!“ tuli mulle meelde. „Ja midagi oli hirmude võitmisest ka...“

Liiga hilja märkasime, et ema oli lihtsalt erutusest hakanud piletit näppude vahel mudima. Õudusega püüdis isa tal seda käest haarata, aga juba oligi hilja. Ema kadus. Lihtsalt haihtus õhku. Rohutirtsude ja lindude laul ümberringi paisus valjemaks ja metsast kostvad häälistsused tundusid lähenevat.

Anni astus kohale, kus ema oli just seisnud ja vaatas päranisilmi igasse kanti. Nutuvõru ümber suu, pöördus ta isa poole:

„Kuhu emme kadus?“

„Emme läks vaatama, kas kusagil on veel üks uks, kustkaudu välja saab,“ valetas isa. Nutuvõru Anni suu ümbert ei kippunud sugugi kaduma ja kui isa ta sülle võttis, nuuksus ta päris valjult.

„Tahan emmet! Kus emme on?“

Sealpoolt kuristikku sähvatas korruga välk ja taas lendas meist tiibade mühinal üle ilma omanikuta hii-gelsuur tume vari. Nüüd ei mõelnud isa enam kaua. Ta haaras mul käest ja tiris vagonetti. Anni nuttis lohutamatu.

„Kannata, linnupoeg,“ silitas isa Anni juukseid. „Me

leiame emme üles!“ Ta andis õekese minu hoolde ja ot-
sis värisevate kätega ämblikuvõrkudega kaetud kilbist
hooba, millega mootorit käivitada. Vagonett kõikus ja
nagises, puude kohale olid tõusnud kummalised vär-
vilised linnud, kes lendasid sik-sakke tehes üksteisest
sõna otseses mõttes läbi.

Lõpuks leidis isa hoova ja väike vagun nõksatas pai-
gast.

„Sellise kummutiga pole ma veel reisinud,“ püüdis ta
tuju üleval hoida. „Aga liigub, näe!“

Mustavast sügavikust meie all tõusis üles hiigelparv
nahkhiiri. Nad pörkusid vastu vagoneti põhja ja ak-
naid. Isa võttis Anni tugevasti kaissu ja pobises:

„Huvitav, nahkhiired ei pörka tavaliselt kunagi mil-
legi vastu...“

Meie Anniga sulgesime silmad ja kuulatasime lähe-
neva kose kohinat, mis lindude karjumisest üha valje-
mini läbi kostis. Vagonett kippus aeg-ajalt takerduma
ja tuule käes kõikumama.

„Nii,“ ütles isa nagu kergendusega, „kuristikust ole-
me nüüd üle.“

Tegime Anniga silmad lahti. Meie alt möödusid aegluubis puuladvad. Nahkhiired olid kadunud ja lindude kriisked sumbusid kose kohinasse. Kosk algas meist palju kõrgemalt ja kui veidi kauem langevat vett vaatasime, hakkas tunduma, et hoopis meie vagonett lendab ülespoole.

„Varsti oleme kohal!“ jälgis isa lähenevat majalobudikku, mis oli eelmisega väga sarnane. „Veel sadakond meetrit ja kõik!“

Viies peatükk

Tuttav vöõras linn

Anni oli juba niipalju julgust kogunud, et koperdas vastasseina kinnitatud käepidemetorni. Ta tõusis kikivarvule ja hüüdis:

„Näe, issi, seal on üks linn! Äkki läks emme sinna?“

Linn oli seal tõesti. Läbi hõreda udu paistsid kirikutornid ja kõrgemad majad. Linna taga laius mäeahelik.

„Kui jalad maha saame, vaatame, kuidas sinna saab,“ vastas isa.

Viimast korda heitsime veel pilgu kosele, mis meist juba pisut kaugemale jäi ja valmistusime vagonetist väljuma. Valju krigina saatel ronis sõiduriist viimaseid meetreid lobudikuni ja jäi lõpuks jõnksatades seisma.

Hüppasime kergendust tundes kiiruga välja ja jooksisime igaks juhuks isegi kümme samm uemale. Vagonett kõikus veidi, hakkas siis tõmblema ja juhtkilbist imbus suitsu. Minuti pärast hakkas seal aga

töole tõeline tulevärk ja sõiduk tormas järjest kiirust kogudes tulnud teed tagasi. Jälgisime selle kihutamist ja viimane, mida nägime, oli see, kuidas vagonett kuristikku lendas.

„Siitkaudu enam tagasi ei saa,” täheldas isa. „Lähme siis edasi!”

Saime astuda sadakond sammu, kui seisime järsku serval. Mööda mäenõlva viis alla vonklev puutrepp, mis ei paistnud just eriti uus olevat.

„Ega meil muud võimalust jää,” arvas isa ja proovis jalaga esimest astet. See raksatas kergelt, aga pidas siiski vastu.

„Näe, issi, seal ongi see linn!” kilkas Anni. Vaatasime kõik näidatud suunas ja all orus laius hõredasse uttu mattunud linn, mis oli nüüd tükk maad lähemal.

Ronisime ettevaatlikult isa järel treppi mööda alla, jõudes järjest lähemale džunglile ja kummituslikele häältele.

„Ma kardan,” ütles Anni poolsosinal ja klammerdus kõikuva käsipuu külge.

„Me kõik kardame natuke,” püüdsin teda lohutada,

„aga kujuta ette, et see on ainult mäng ja varsti oleme jälle tagasi kodus.” Anni mõtles natuke.

„Jube päris mäng on.” Vaatamata kõigele jätkas ta vapralt isa jälgedes turnimist.

Kui välja arvata paar purunenud trepiastet ja murdunud käsipuu, jõudsime lõpuks siiski kenasti alla. Tee linnani töötas tulla katsumusterohke – see kulges läbi uttu mattunud džungli.

„Näete, lapsed,” õpetas isa. „Kui pöördume näoga linna poole, jääb päike seljataha. Kui me seda meele peame ja jälgime, jõuame ilusti kohale.” Isa murdis paar oksa, teritas need oma uue noaga otsast teravaks ja ulatas väiksema mulle.

„Seda saab hädapärast ka relvana kasutada.”

Hakkasime hanereas astuma – kõige ees isa, Anni meie vahel ja viimasena mina.

Linnud laulsid nagu meeletud ja aeg-ajalt raksatas kusagil oks. Paar korda värises maa, nagu oleks mõni suur loom lahti lastud. Püüdsime keskenduda suunahoidmisele. Lõpuks väsis Anni lootusetult ja isa võttis ta kukile. Anni toetas käed ja pea isa suure pea peale

ja juba minuti pärast magas nagu nott.

Viimaks jõudsimme džungli servale. Udu oli kadunud ja mõnesaja meetri kaugusel paistsid esimesed majad. Järjekordse suure varju nähtamatute tiivalöökide peale ärkas Anni üles.

„Ma nägin emmet!” teatas ta silmi hõõrudes. „Emme on siin linnas ja ootab meid ühes kohvikus. Ta palus öelda, et keskväljakul, suure kohvitassi pildiga kohvikus.“ Isa lisas sammu ja peagi astusime juba inimtühe ja äärelinna munakividega kaetud tänavatel.

„Ma olen siin linnas käinud!” teatasin. „Mitu korda. Unes, muidugi.”

„Mina ka,” ütles isa. „See ongi vist see linn, kus unes käiakse. Paljudel on ta erinev, aga mulle tundub, et see on üks ja sama linn, mida igaüks oma äranägemist järgi muudab.”

Mida lähemale jõudsimme keskväljakule, seda rohkem oli vastutulijaid. Kõik olid kuidagi tuttavad. Võib-olla see lihtsalt näis nii.

„Näe!” kilkas Anni. „Seal see kohvitassi pilt ongi!”

Kuues peatükk

Näota mees

Ema hüppas lauast püsti. Ta oli meid nähes väga õnnelik.

„Tulge istuge siia!” Ta nihutas toolid lauast eemale ja muudkui rääkis ja rääkis.

„Teate, kui ma piletit olin hõõrunud, läks silme ees pimedaks ja korraga olin siin. Ma ei saanud millestki aru. Aga süüa on siin põnev! Tellisin omleti, siis mõtlesin, et oleksin tegelikult kohupiimavormi tahtnud ja ennäe – omelett muutuski kohupiimavormiks. Ja raha siin ei taheta ja kohvi on väga hea ja...”

„Hea küll, hea küll,” püüdis isa teda maha rahustada. „Sul vedas, aga meie pidime läbi džungli murdma, et siia jõuda. Mis me nüüd edasi teeme?”

„Kõigepealt sööge kõhud täis,” soovitas ema. „Küll siis on aega mõelda.”

„Mina tahan kõigepealt vetsu,” teatasin ja läksin seda

asutust otsima. Leti tagant algas pikk hämar koridor, mille ainukesteks valgustajateks olid mõned küünlad seintele kinnitatud küünlajalgades.

„Kummaline,“ mõtlesin, „miks siin nii pime peab olema?“

Peagi pööras koridor vasakule, mõne meetri pärast paremale, siis jälle paremale ja kui lõpuks WC-ukse ni jõudsin, põles seina peal ainult üks küünal. Avasin ukse ja märkasin, et vetsus ei olnudki küünlaid. Hästi nõrk oranžikas valgus tuli ei tea kust. Igatahes seintel ega laes ma küll ühtegi lampi ei märganud.

Uks mu järel sulgus ise. Tajusin korraga, et olen ühes oma kunagistest õudusunenägudest. Võtsin igaks juhuks taskust hõbedase pileti välja, et seda vajadusel hõõruda.

Kõige kaugema kabiini uks oli praakil ja ma astusingi sinna sisse. Kõrvalkabiinist kostis kohe krabinat. Ma teadsin juba, mis edasi saab. Vaheseina kohale ilmus kohe hall ilma näota pea, mille silmadeks olid kaks rosinasuurst musta täppi. Nina ja suu puudusid. Põgenesin kabiinist välja ja märkasin õudusega, et WC-

st välja viivat ust ei olnud. Pöördusin näoga kabiinide poole ja sealt ta tuli – umbes kolme meetri kõrgune, hallis maani telkmantlis ja ilma näota. Pealagi peaaegu lage puudutamas. Tundus, nagu oleks ta mööda põrandat libisenud, mitte kõndinud. Haarasin juba piletitist, aga siis mõtlesin:

„Sa oled mu unenägu! Tühine unenägu!” Võtsin kogu jõu kokku ja virutasin mehele rusikaga täpselt kahe jala vahele, kõige hellemasse kohta. Mees tõmbus kõssi ja siis oleks tal nagu punn eest ära tulnud - ta lendas visinaga vastu seinu, lage ja põrandat justkui õhupall, mis puhumise ajal näppude vahelt lahti pääseb. Iga tiiruga kahanes ta väiksemaks ja lätsatas lõpuks maha nagu pannkook. Hallika suitsu saatel visises lätakas veel mõne hetke ja haihtus siis õhku.

„Niipalju siis liputajatest,” muigasin rahulolevalt. Astusin kabiini, kust näota mees oli väljunud ja õien-dasin rahulikult oma häda ära.

Kui kabiinist väljusin, oli uks jälle kenasti omal kohal. Koridor oli sedapuhku sirge, poole lühem ja hästi valgustatud. Astusin laulu ümisedes meie laua juurde

ja hammustasin suure suutäie kohupiimakooki, mis
suus muutus sefiritordiks.

Seitsmes peatükk

Kummaline kaubamaja

Kui olime kõhu täis söönud, hakkasime plaani pidama.

„Kui see on linn unenäost, siis on siin kõik võimalik,” arvas Anni. „Siis võib siin ju meie kodu ka olla?”

„Väga õige,” oli ema nõus. „Läheks ja vaataks õige, kuidas me elame?”

„Jah, aga see väljak küll meie kodulinna oma ei ole,” ütles isa.

„Me võiks natuke ringi käia, ehk satume mõne tuttava koha peale,” tegin ettepaneku.

„Igatahes ei ole kohvikusistumisest ka mingit kasu,” arvas ema ja me suundusime otse üle väljaku.

„Kaubamaja,” lugesin silti suure viiekorruselise maja ukse kohal.

„Kaubamajad on kõik enam-vähem ühesugused,

äkki käiks sees ära? Välja tulles on võib-olla linn ka muutunud?”

Teistele mu mõte meeldis ja me astusime suurest pöörduksest sisse.

See ei olnud tavaline kaubamaja. Kõigil vaateakendel olid ainult need asjad, mida me näha tahtsime.

„Vaata, kui vingele telekas!” näitas isa näpuga.

„Mis telekas, see on ju viimase peal läppar!” nägin mina.

„Misasja te jutustate!” sekkus ema. „Need kardinad sobiksid meile ideaalselt suurde tuppa.”

Tahtsime teada, mida Anni näeb.

„Annit pole!” ehmatas ema.

„Issand, kas ta hõõrus äkki piletit?” ahastas isa ja me jooksimine nagu segased edasi-tagasi, hõigates Annit nimepidi. Justkui nõiaväel tekkis inimesi järjest juurde ja juurde.

„Nii me teda ei leia,” arvasin. „Peame mõtlema nagu tema.”

„Kuhu ma lähaksin, kui oleksin viieaastane plika?” süngas isa lõuga. „Muidugi! Mänguasjade osakonda!”

Kõige hullem oli see, et me ei näinud mänguasju. Kuna need meid ei huvitanud, siis me lihtsalt ei näinud.

Kõik letid olid täis arvuteid, iPadisid, nutitelefone, naiste käekotte, saapaid ja tont teab mida veel. Sõitsime liftiga tagajärjetult läbi kõik viis korrust.

„Teate, me oleme talle ju ise korranud, et kadumise puhul on kohtumispaigaks välisuks. Mida me siin tuiskame ringi nagu lollakad, lähme lihtsalt välisukse juurde!”

Samal ajal tundis Anni ennast väga mõnusasti. Terve kaubamaja oli täis suuri pehmeid karusid, jäneseid ja tiigreid.

Edevaid nukke vedeles koridorides lausa kastide kaupa. Pealegi sai iga paarikümne meetri järel batuudi peal hüpata, liugu lasta ja värviliste plastmassmunnade sees supelda. Siin oli kõik, mida ta ihaldada oskas.

Lõpuks väsis Anni mängimisest. Korruga märkas ta, et ülejäänud pere ei olnudki temaga kaasa tulnud.

Nüüd tekkis tal paanika. Kus on emme? Kus on issi? Kus on Sten? Ta jooksis ühe ukse juurest teise juurde ja varsti ei suutnud enam nuttu tagasi hoida. Inimesed olid kõik nagu halvast unenäost - keegi ei tahtnud teda aidata ja kõik pöörasid tema küsimise peale pea ära.

Anni istus trepile maha ja tihkus nutta.

„Ma ju olengi halvas unenäos,” tuli talle meelde. „Ma ei saagi enam koju tagasi!”

Kui ta oli juba nutmisest ka väsinud, tulid talle korraga meelde isa-ema sõnad:

„Kui me peaksime kunagi üksteist suures poes ära kaotama, siis ole pai tüdruk ja oota meid välisukse juures! Jääb sulle meelde? Välisukse juures! Läheb aega, palju läheb, aga sealt me leiame su kindlasti kätte. Korda, palun!”

„Välisukse juures,” pomises Anni nüüd endamisi ja hüppas rõõmsalt püsti. Ta jooksis trepist alla nii kiiresti kui väiksed jalakesed lubasid ja näe – seal me kolmekesi seisimegi!

Kõigil meil oli hea meel ja kui oleksime olnud tavali-

ses linnas, oleks asi lõppenudki lihtsalt ühe korraliku puntrakalliga. See linn aga ei olnud tavaline.

Kaheksas peatükk

Kodu, kallis kodu

Kui me lõpuks kaubamajast õnnelikult väljusime, ootas meid ees uus üllatus. Üle tee seisis meie oma maja! Eks unenägudes ole ju vahel nii, et kui midagi väga tahad, siis ka näed. Ega siis alati ainult õudukad ole. Sedapuhku olime vist kõik korraga tahtnud väga koju ja siin see nüüd seisis – täies hiilguses meie enda armas maja. Vähemalt esialgu tundus nii.

Isa koukis taskust võtmekimbu ja avas välisukse. Kõik näis täpselt nagu meie pärisodus. Ainult selle väikse vahega, et asju oli rohkem. Anni tuba oli mänguasju nii täis, et seal oli raske ringi liikuda. Minu toas laual seisis imeõhuke ja hiigelsuur arvutimonitor, voodil vedeles iPad ja nurgas seisis mu unelmate elektrooniline trummikomplekt. Täpselt nagu ulmefilmis. Suures toas laiutas hiiglaslik kodukino ja köök oli puupüsti

täis udupeent elektroonikat.

„Appi, ma ei vôi!” kilkas ema. Ta oli avanud trepialuse panipaiga ukse ja sealt avanes vaade avarale garderoobile, mis maast laeni jalatseid ja rõivaid täis.

Isa istus diivanile ja jäi tõsiseks.

„Teate, mis?” Ta vaatas digitaalseid pildiraame seintel ja uuris kodukino pulti. „Ma arvan, et kõik siin unenäos ei pruugi nii ilus olla, kui välja paistab. Soovitan igaks juhuks ette vaadata ja püüda mitte mõelda koledatele asjadele. Mul on tunne, et sellest mängust ei ole lihtne väljapääsu leida ja kindlasti ei ole me siin selleks, et ainult ilusaid asju nautida.” Ta lülitas kodukino sisse. Sealt tuli parasjagu mingi film sõjaväelastest.

„Mida?” ei suutnud isa oma silmi uskuda. „Tulge vaadake! Ma olen filmis!”

Kõik jooksid suurde tuppa ja vaatasid ekraanile. Isa jooksis seal kakskümmend aastat nooremana, sinel seljas ja püss käes ringi. Korruga viskusid sõdurid kõhuli ja oli näha, kuidas kuulid tungisid vilistades nende lähedal maasse. Üks kuul tabas isa kõrval lebavat pilusilmset sõdurit ja see karjatas valust. Tema silmad

tuhmusid ja ta vajus nägupidi muru sisse.

Isa lülitas teleka välja, läks akna alla ja vaatas kaugusse.

„Isa,” sikutas Anni isa varrukast, „sul on augud seljas!” Isa jooksis koridori peegli ette ja püüdis ennast selle ees niipalju keerata, et näeks selga. Siis viskas ta kiiruga pluusi seljast ja painutas uuesti pead, nii et kael ragises.

„Nalja tegid, jah?” vaatas ta Annile otsa. Anni aga oli väga tõsine.

„Olid küll augud.”

„Aga enam ei ole?”

„Enam ei ole.”

„Ma ei tea,” pöördus isa ema poole, „kas me ikka saame siia ööseks jääda.”

„Väljas hakkab juba pimedaks minema,” vastas ema, „äkki püüaks siiski ühe öö vastu pidada? Kuhu sa siin ikka lähed...”

„Olgu,” jäi isa nõusse, „aga mina enam telekat ei vaata.”

Isa oli meile jutustanud, kuidas ta aastaid tagasi

kaugel maal sõjaväeteenistuse läbis. Nüüd näeb ta päris tihti unes, et teda kutsutakse tagasi kordusõppustele. Unenägudes on ta jälle sõjaväes ja elab läbi halbu mälestusi.

Mõnda aega oli kõik rahulik. Anni loopis oma toas pehmikuid lakke ja riietas ümber lugematuid Barbie-nukke, mina surfasin unelmate arvutiga unelmate internetis ja ema tuli iga viie minuti järel garderoobist välja, et mõnd uut kleiti või kostüümi ette näidata. Ainult isa seisis akna all, vaatas õuel seisvat väikest helikopterit ja oli väga mõtlik.

Lõpuks tegi ema pannkooke ja pärast seda oligi aeg magama sättida. Oli kummaline mõelda, et heidame magama unenägede maal. Huvitav, millised on unenäod, kui neid unes vaadata? Öö töötas tulla põnev.

Üheksas peatükk

Suured kurvad silmad

„**M**a ei saa magada,” kostis kõrvaltoast Anni nutune hääl. Kell oli juba kaugelt üle kesköö.

„Mis lahti?” küsisin.

„Mu voodi all on see.”

„Kes see?”

„Ma ei tea. Vahepeal ta kaob ära, aga siis tuleb jälle.”

„Milline ta välja näeb?”

„Tal on koledad hambad ja jänese moodi tagajalad.”

„Kas ta on siis mingi loom või?”

„Ei, ta nagu mõtleb ka. Tal on inimese silmad ja suuri karvu ka ei ole.”

„Siis on ta küll üks veider tüüp.”

„On jah.” Kuulsin, kuidas Anni püüdis öölampi põlema panna, aga lamp ei läinud tööle.

„Ma kardan!” ütles Anni nutuse häälega. „Ta tuleb

jälle!”

Mulle tuli endale ka hirm nahka, aga läksin kogu julgust kokku võttes Anni tuppa ja kükitasin vaiba peale maha. Hämaras ei näinud ma esialgu midagi.

„Tead, Anni!”

„Noh?”

„Äkki ta on väga üksik ja otsib seltsi? Äkki ta ei tahagi sind hirmutada? Võib-olla on ta kõigi poolt mine-ma aetud voodialune koll ja nüüd ta siis otsib kohta, kus olla?”

Anni mõtles tükk aega.

„Võib-olla tõesti!”

Panin suure tule põlema ja seal ta lösutas - suured kurvad silmad pärani ja keha nagu paljaksagetud kassil. Kuidagi väga haleda kolli mulje jättis see voodialune.

Anni hüppas voodist välja ja puged mulle sülle. Vaatasime koos jupp aega suurtesse nukratesse silmadesse ja lõpuks tundsin, kuidas Anni tasapisi rahunes.

„Sa ju ei taha mind hirmutada?” küsis Anni kolli käest. Koll raputas pead.

„Miks sa siis siin oled?” Anni kükitas nüüd maha ja läks kollile natuke lähemale.

„Kõik ju teavad, et voodi all on voodialused kollid. Ega siis sinu voodi teistsugune ole,” rääkis koll madala ja maheda häälega.

„Aga miks sa pead just voodi all olema?”

„Sest lapsed kardavad mind.”

„Aga kui ei karda?”

„Siis pean uue lapse ja uue voodialuse otsima.”

„Tead,” ütles Anni. „Sa võid ju siin elada, kui sul parasjagu kuhugi minna pole.”

„Ma ei saa,” rääkis koll. „Kui ma siia jään, siis ma suren. Pean leidma lapse, kes mind kardab.” Oma jutu kinnituseks kahanes koll poole võrra. Nüüd oli ta nahk krimpsus ja ta nägi eriti hale välja.

„Mine siis pealegi,” silitas Anni kolli voldilist peanahka ja koll muutus järjest läbipaistvamaks, kuni haihtus lõpuks täielikult.

„Noh, kas nüüd saame lõpuks magama jääda?” küsisin Annilt.

„Nüüd saame,” vastas Anni ja puges oma voodisse.

Ta vaatas veel korra voodi alla, aga seal ei olnud enam kedagi.

„Natuke kahju ka nagu...,” sosistas Anni ja pööras näoga seina poole.

„Sul läks veel hästi, minu kollid nii sõbralikud ei ole,” ütlesin samuti poolsosinal, läksin tagasi oma tuppa ja püüdsin uinuda. Ema-isa magamistoast kostis edasi-tagasi käimist. Ju siis ei saanud ka nemad rahulikult magada. Lõpuks aga jäi kõik vaikseks ja ma sulgesin silmad.

Kümnes peatükk

Hea Koht

Unes olime kõik koos päikselisel aasal. Isa külitas murul ja vaatas, kuidas mitmevärvilised liblikad lendavad. Puhus mahe suvetuul ja lilled õitsetsid. Maailm oli täis meeldivaid lõhnasid.

„Nüüd oleme kõik koos unenägu demaa unenäos,” rääkis isa. „Ja selle koha nimi on Hea Koht. Ma ise mõtlesin selle välja. Alati, kui midagi on halvasti või olen lihtsalt väga väsinud, kujutlen ennast siia. See-kord on mul tore võimalus ka teid siin näha.”

„Miks sa meid siia töid?” küsisin.

„Ma siin mõtlesin selle kummalise mängu peale, kuhu me oleme sattunud ja leidsin, et meil peab olema üks kindel koht, kus me kõik kokku saame. Mine tea, missugused hirmsad katsumused meid veel ees oodata võivad ja keegi ei tea, kuhu me kõik veel sattuda võime.

Seepärast mõtlesingi, et hea oleks, kui meil oleks üks kindel kokkusaamispaik. Ja mis sobiks veel paremini kui mitte minu enda Hea Koht...”

„Aga kuidas me siia saame?” küsis Anni.

„Tuleb proovida mõelda ennast siia ja siis korraks tukastada.”

„Aga kui und ei tule?” pinnis Anni edasi.

„Väga hästi aitab tavaline lammaste lugemine. Kujutad ette, et oled siin aasal ja lambad muudkui hüppavad ükshaaval üle aia. Ikka vups ja vups, vups ja vups. Neid lambaid muudkui üle lugedes tuleb väike tukk ruttu peale.”

„Aga ma oskan ainult kahekümneni lugeda,” kaebas Anni.

„Loe siis kahekümneni ja alusta jälle algusest!”

„Isa, kas meil ka on oma Hea Koht olemas?” küsisin.

„Te võite proovida endale selle valmis mõelda. Mõelge, kus teil on olnud kõige parem olla. Kujutage endale seda kohta ette.”

Püüdsin meenutada midagi head ja ilusat:

„Minu toas, laupäeva hommikul, kui päike paistab

aknast sisse ja kollane vaip on soe. Istun sellel vaibal ja vaatan aknast pilvi. Ema askeldab köögis ja sina loed suures toas tugitoolis ajalehte. Siis on mul väga hea olla.”

„No näed siis,” oli isa rahul. „Sul on juba su Hea Koht olemas.”

„Minul on ka,” sekkus ema jutuajajamisse. „Mina peesitan mere ääres lamamistoolis. Lained laksuvad ja mõnus tuuleil paitab jalgu ja nägu. Sina, Sten ja Anni ehitate liivast lossi ja kõik maailma mured on taandunud kusagile kaugele mere taha.”

„Aga mina veel päris täpselt ei tea,” mõtiskles Anni. „Mul on vist mitu Head Kohta.”

„Küll sa jõuad selle veel enda jaoks välja mõelda. Tähtis on see, et meil selles veidras mängus oleks üks ühine paik, kus kokku saada. Miskipärast on mul tunne, et me nii lihtsalt ei pääse,” arvas isa ja ajas end istukile. „On vist aeg hakata jälle väljapääsu otsima? Paneme nüüd silmad kinni ja ärkame jälle oma unenägu demaa kodus üles!”

Heitsime pikali, sulgesime silmad ja sekundi pärast

ärkasime üles juba oma voodites. Anni vaatas esimese asjana kohe voodi alla.

„Koll on läinud!”

„Ega ta vist enam tulegi,” arvasin. „Milline koll see tahaks veel kollitama tulla, kui talle on pai tehtud. Siis ta ei oleks ju enam koll, vaid mingi lemmikloom hoopis.”

„Mis me täna teeme?” küsis Anni.

„Ema ja isa tahtsid edasi liikuda.”

„Aga kuhu?”

„Seda ma veel ei tea. Aga niikaua kuni nad selgusele jõuavad, tahaksin oma unelmate arvutis ühe korraliku unelmate mängu mängida!”

Istusin aluspükste väel arvuti taha ja vajutasin esimesele ettejuhtuvale ikoonile.

Üheteistkümmes peatükk

Oled sa inimene või koletis?

Mind imeti kohe mängu sisse. Olin tulevikusõdur, kes visati koos teistega läbi ajamulli mingile planeedile missiooni täitma. Selle planeedi ühes laboratooriumis oli aretatud üliolevus, kes muutus koletiseks ega allunud enam kontrollile. Ta süstis oma kaheharulise keelega teistesse inimestesse koletise gene ja nii muutusid kõik teised samuti koletisteks. Head inimesed muutusid headeks koletisteks ja halvad halvadeks. Lõpuks hakkasid halvad võimust võtma. Meie erirühm saadetigi seda segadust likvideerima.

Lahingud käisid pikkades pimedates koridorides, maa-alustes tunnelites ja õhušahtides. Verd ja kehaosi lendas igasse kanti, mitu minu rühma liiget rebiti tükikideks ja söödi ära. Hoidsin komandöri selja taha, sest kartsin kohutavalt. Olin ju mängus sees, mitte arvuti-

laua taga hiirt klõpsutamas. Kõik oli nagu päris.

Kui rühm oli missiooni täitnud ja me olime lõpuks läbi ajamulli oma kosmoselaevas tagasi, ei osanud ma enam midagi ette võtta. Tahtsin tagasi ema-isa ja Anni juurde. Läbi suure ekraani, mis ulatus üle terve seinaga, paistis minu tuba. Nägin Annit monitori vahtimas ja püüdsin talle lehvitada. Anni nägi mind ja lehvitas vastu.

„Lülita mäng välja!” hõikasin talle.

„Kuidas? Ma ei oska!” hõikas Anni vastu.

„Kutsu isa appi!”

Anni kadus toast. Minu juurde astus armilise näoga suur mees, kes vaats mind kahtlustavalt ja altkulmu.

„Mida te siin välja lülitate, reamees?”

„Ei-ei!” vabandasin. „Mulle lihtsalt tundus, et nägin seal ekraanil oma õde.”

„Teid tuleb otsekohe arstlikule kontrollile saata, võib-olla nakatusite missiooni ajal millessegi, et nägemusi näete?”

„Ei-ei!” tõrjusin pakkumist. „Ma olen täiesti terve!”

„Teine rühm! Valmistuda uueks missiooniks! Aega

pool tundi!”

„Olgu,” ütles armnägu, „kui arstid ütlevad, et sinuga on tõesti kõik korras, võid missioonile kaasa tulla. Nüüd aga kähku läbivaatusele! Me ei tohi sellise asjaga mingil juhul riskida. Muidu kordub kogu õudus siin, meie laevas ka.”

Vaatasin lootusrikkalt suure ekraani poole, aga isa ega Annit ei paistnud. Oli ainult tühi tuba.

Mind viidi kahe sõduri vahel ruumi, mis oli täis meditsiinilist aparatuuri. Kaks operatsioonilauda olid heledate prožektoritega valgutatud ja ühel neist lebas teadvusetu mees, kõht lõhki lõigatud. Kaks tohtrit sorisid parasjagu ta soolikates, kui mind kõrvallauale pikali kamandati.

„Ma ei taha!” proovisin seletada. „Mul ei ole midagi viga!”

Kaks tursket sanitari võtsid mu kahevahele ja lajatasid nagu kaltsu operatsioonilauale. Nääpsuke õde topis mulle narkoosimaski pähe ja ma nägin veel, kuidas kirurgiriistade laud lähemale lükati.

„Kohe teeme kindlaks, kas sa oled inimene või ko-

letis!” kostis juba nagu kusagilt eemalt. Jõudsin veel mõelda Hea Koha peale ja siis kadus pilt ära.

Ärkasin lastetoas, praeguses Anni toas, kollasel vaibal ja aknast paistis sisse soe päike. Läbi minu toa ukse oli kosta isa ja Anni hääli. Nad otsisid mind mööda mängu taga ja Anni kiljatas aeg-ajalt. Avasin oma toa ukse.

„Tere! Teil paistab siin päris lõbus olevat?” püüdsin nalja visata.

Isa tormas minu juurde ja surus mu kõvasti enda vastu.

„Ära enam nii tee!”

Mina astusin arvuti juurde, vajutasin Escape-nuppu ja väljusin mängust.

„Enam ei tee,” ütlesin vaikselt ja lülitasin arvuti välja.

Kaheteistkümnes peatükk

Palja pepuga paleesse

Kui olime oma unenägu demaa kodust väljunud, vaatas isa ümber nurga õue peale. „Huvitav, eile oli siin veel väike helikopter...”

„Sa lihtsalt unistasid sellest,“ arvas ema.

„Ei, nägin päris selgelt!”

Astusime piki tänavat edasi ja kui olime esimeselt ristmikult paremale pööranud, kõrgus meie ees tõeline palee. Nagu muinasjutus. Sambad, tornid, võlvid ja uhked alleed. Värava peal seisid teenijad, kes meid lahkelt sisse juhatasid.

Suure raske ukse tagant avanes tohutu, kõrge võlvilise laega saal. Millised uhked kroonlühtrid ja peened maast laeni ulatuvad volangidega kardinad! Mõõda läikima lihvitud parketti liikusid ringi tasasel häälel vestlevad ja väga peenelt rietatud inimesed. Astusime

suure ümara laua juurde, kus oli valida vähemalt saja hõrgutise vahel.

Anni maitses vahukoorega maasikaid, mina võtsin banaani ja martsipanikommi, ema proovis mingit tundmatut kala ja isa rüüpas punast veini.

Kui olime küllalt parimaid sööke-jooke maitsnud, hakkasid korraga pasunad mängima. Rahvas tõmbus seinte ligi ja teenrid rullisid saali ühes otsas paikneva kõrge ukse eest kuni saali teises otsas seisva kuningatrononini lahti kitsa punase vaiba. Pasunad vaikisid ja kõrge uks läks lahti. Sellest astus kogu hiilguses välja kuningas.

„See on ju sama mees, kes meile siia piletid müüs!” tundis Anni ära.

Unedemaa kuningas astus mantli lohisedes mööda vaipa troonini ja võttis rõhutatud aeglusega istet. Tema kõrval seisis pikk kitsehabemega mees, kes tõmbas lahti pärgamendirulli ja luges heleda kitsehäälega:

„Kallis rahvas, kallid külalised, kallid muud meie maa asukad ja kallis kuningas! Käesolevaga teen teatavaks, et see vastuvõtt on korraldatud meie uute kü-

laliste auks! Palun nad siia ette ja loodan, et te ei ole kitsid ühe korraliku aplausiga!” Kitsehabe osutas elegantse käeliigutusega meie poole. Isa muigas ja andis meile teed:

„Daamid ja lapsed ees!”

Astusime hanereas kuningatrooni ette ja jäime sinna kõigile vaatamiseks seisma.

Korruga vallandus saalis naer. Kõik näitasid näpuga meie poole ja itsitasid. Üks peen proua oli minuti pärast naerust lausa kõveras ja kohalik õukonnanarr vingerdas suisa põrandal, tehes jalgadega ringe.

Vaatasime üksteisele otsa, siis allapoole...

„Appi!” karjatas ema. „Ma olen kombinee väel!”

Isal olid jalas laiad, poole põlveni ulatuvad jalgpalluripüksid ja minul ei olnud üldse midagi jalas. Annil oli sejas pidžaama ja temal oli küll täiesti ükskõik, mis tal seljas oli või ei olnud.

„Rahu,” lausus isa, „meid pannakse kõigest proovile. Pealegi pole meil ju endil ju midagi viga! Noh, unustasime riietuda... Kust me teadsime, et siin iga nurga peal kuningaid viskab...”

Kuningas tõstis käe ja naer vakatas.

„Väärilised rõivad meie kallitele uustulnukatele!” Trooni taga avanes väike uks ja sellest tõttasid välja neli teenrit, igaühel riidepamp käes. Sügava kummarduse saatel ulatati meile riided ja juhatati samast uksest sisse, et saaksime ümber riietuda. Meid saatis lakkamatu aplaus, milles oli siiski tunda pilkamist.

Kui olime ümber riietunud, astusime taas saali ja nägime, et trooni ees seisis juba järgmine perekond. Selle pere emal ei olnud üldse midagi seljas ja isal olid lillelised aluspüksid. Nende ainukesel paksuvõitu tütrele oli aga seljas mesilase kostüüm. Rahvas naeris jälle kõveras maas, kuni lõpuks toodi ka sellele perele riided. Nii kordus päris mitu korda ja lõpuks tiris ema meid väljapääsu poole.

„Ma ei suuda seda enam taluda! Siin käib ju ehtne inimeste mõnitamine!”

„Minu arust näidati just seda, kui rumal võib inimene olla, kui tal puudub julgus oma arvamuseks. Siis naerab ta kõigiga koos ükskõik mida, peasi et ise mitte ise rumal paista.”

„Kõige naljakamad on aukukukkumise naljad,” tuletasin meelde.

„Nii kummaline kui see ka ei ole, on asju, mille üle on ette nähtud naerda. Näiteks aukukukkumine – jube naljakas, tegelikult ka! Kui ikka naljakalt kukkuda, siis võib naerukrambid saada. Kedagi ei huvita, kas kukkuja haiget ka sai või sai ta hoopis surma. Mida hullemini kukub, seda naljakam on. Sama lugu oli tegelikult ka meie tänase moešõuga. Jube naljakas! Mis sest, et juuksejuurteni piinlik. Eriti Stenil, kes sattus palja tagumikuga kuninga vastuvõtule.”

Emme turtsatas pihku:

„Mul on küll väga kahju su tõsist arutelu katkestada, aga...” Nüüd naeris juba Anni ka ja minulgi kakkus lõbusaks. Lõpuks naersime kõik üksteise ehmatus ja peatusime pikalt isa aluspükste juures, millele ema leidis lõbusa nime - „Olge lahked”.

Kolmeteistkümnes peatükk

Hõbehallid ja meetripikkused

„**K**uhu suunda me nüüd peaksime hoidma?” küsis ema, kui oli viimase naerupisara põselt kuivatanud.

„Ma arvan, et peame siit linnast kuidagi välja saama, sest paistab, et üllatused ei lõpe,” ütles isa. „Aga suund? Võtame suuna näiteks itta - sinna, kust tõuseb päike. Kui me kogu aeg ühte suunda hoiame, siis ei hakka me ringiratast käima.” Isa vaatas päikest ja osutas siis käega:

„Sinna!”

Jupp aega mööda kahe- ja kolmekorruseliste puumajadega ääristatud väikseid tänavaid lonkinud, leidisime end lõpuks suure turu äärest.

„Appi, jälle!” ahastas Anni. „Laada peal sai just käidud!”

„Teate,” pöördus isa ema poole, „teie Anniga kolage

siin ringi ja katsuge asju, meie Steniga teeme väheke luuret. Vaatame, mis seal teisel pool turgu on ja kas meil ikka tasub üldse sinnapoole minna. Kohtume täpselt siinsamas tunni aja pärast!”

Jätsime ema ja Anni turule ringi kolama ja astusime kiirel sammul laudade vahelt läbi. Turg oli nii suur, et kohe andis kõndida. Varsti lõppesid laudade read siiski ära ja me leidsime end linnaservalt. Meie ees laius künklik maastik, kus kasvasid imelikud punased puud.

„Kas need on sinu unenägudest?” küsis isa.

„Jah, ma nägin kunagi unes, et olen planeedil Marss ja seal kasvasid sellised puud.”

„Räägi, mis sa seal veel nägid?” päris isa. „Siis teame kõigeaks valmis olla.”

Ma ei jõudnudki rääkima hakata, kui kõrgendiku tagant lendasid välja kolmnurksed sabaga lennumasinad. Nad meenutasid raikalasid, kes ookeanis ringi hõljuvad. Ainult et need siin ei hõljunud, vaid vuhisesid vilinal üle meie pea.

„Pikali!” kamandas isa ja me viskusime kõhuli.

„Roomame sellesse kraavi seal!” osutas isa vasakule. Roomasime nagu sisalikud kraavini ja ajasime pea kuklasse. Kolmnurgad muudkui vuhisesid meist üle.

„Need on tulnukad,” sosistasin. „Neil on Marsil sõjaline baas.”

„Mida nad su unenäos veel tegid?” küsis isa.

„Nad röövisid mu ära ja tahtsid minu peal katseid teha.” Isa jäi väga tõsiseks.

„Ja kui kaugele nad asjaga jõudsid?” küsis ta taevasse vahtides.

„Sina äratasid mu üles.”

„Ahsoo,” sügas isa lõuga. „Tead, täna ma ei saa sind äratada, sest olen ise ka siin.” Ta vaatas linna poole ja see tundus liiga kaugel olevat, et joostes sinna jõuda.

„Ootame ära, äkki ei pane nad meid tähele...” ütles isa ja istus kraavipõhja maha.

Me ei jõudnudki enam midagi mõelda, sest kohe peatus meie kohal kolmnurkne lennumasin ja jäi ühe koha peale rippu. Teravast ninast kuni veel teravama sabaotsani käis muinasjutuline tulede virvarr ja aegajalt kostis hästi madal heli, nagu oleks tohutu pikka

pasunat puhutud. Siis paiskus meie peale paari meetri laiune valgusvihk. Nii hele, et tahtmatult sulgesime silmad ja tõstsime käe varjuks.

Järgmisel hetkel, kui silmad avasime, olime juba tulnukate laevas. Meie ümber sibilis kümme-kond kõhna hõbehalli meetripikkust tegelast, kelle liigutused olid nii painduvad, et neid oleks vist lihtne olnud sõlme keerata. Paljast, peenikese lõuaga pead ehtisid suured süsimustad silmad. Mulle tuli miskipärast meelde Anni voodialune koll. Natuke sarnane oli küll.

Istusime tulnukate laeva pörandal seotud kätega. Ilmselt kavatsesid nad meid oma baasi toimetada, et meie peal siis igasuguseid katseid läbi viia.

Vaatasin veidi ringi. Piloodi koht oli ees, kolmnurkses ninas. Mõlemad seinad temast vasakul ja paremal olid täis monitore, nuppe, kange ja auke. Seinte ääres olid mugavad väiksed toolid, kuhu ringisiblivad ja nõu pidavad tulnukad aeg-ajalt istuma potsatasid. Ju neil oli oma suurt pead raske kaua kanda.

Neljateistkümnes peatükk

Dinosauruste tulek

Piloot hõikas midagi peene häälega ja meid sikutati laeva keskele punasesse ringi. Jällegi pimestas valgus silmi ja järgmisel hetkel olime juba tulnukate laboris. Meid sikutati sirgu ja tõsteti kümne mehega katsete läbiviimiseks valmistatud lavatsitele.

Korraga hakkas ruum rappuma ja laborisisustus purunema. Väikesed hõbedased jooksid edasi-tagasi ega osanud midagi ette võtta. Üks kriiskas teistest kõvemini ja osutas suurele monitorile, kus jooksid ringi tõelised dinosaurused.

„Isa, mida see veel peaks tähendama?” vaatasin isale otsa.

„See on mu lapsepõlve üks suuremaid hirme,” vastas isa. „Lasin sellel nüüd endast välja voolata.”

Tulnukad jooksid uste juurde ja kadusid eri suun-

dades lõpuks viimseni. Kasutasime hetke ja lõikasime üksteisel käsi kammitsevad sidemed läbi. Kiirustades lahkusime kõige suurema ukse kaudu ruumist. Koridorid olid nii madalad, et isa pidi küürutama.

Lõpuks seisime tulnukate baasi serval. Meile avanes kohutav vaatepilt. Dinosaurused purustasid kõike, mis neile ette jäi. Lennuaparaadid, mis õhku ei olnud jõudnud tõusta, tallati sauruste poolt maatas. Hõbedaste mehikeste poolikuid kehasid olid kõik kohad täis. Rünnak oli olnud nii ootamatu, et tulnukad ei jõudnud õieti relvigi haarata. Pealegi ilmusid ju dinosaurused välja ei tea kust. Nad olid lihtsalt korraka kohal ja kõik.

„Kaome siit!” sosistas isa ja me ronisime kiiruga nõlvakust üles. Mõne kiviviske kaugusel algas päästev mets. Jooksime, kuidas vähegi suutsime, ja kui selja tagant hakkasid kostma rasked mütsatused, hõikas isa:

„Hargneme!”

Mina jooksin sinna, kust paistsid mingid koopad ja isa tormas metsa suunas. Üle öla ei julgenud kumbki meist vaadata.

Järg raamatus...

Kogu raamatu lugemiseks peaksid ostma pdf-faili siit:

[RAAMATUPOOD](#)

Heiki Vilepi teised lasteraamatud:

- 2002 – Lasteluulekogu „Tere“
- 2003 – Jutustus „Kapiukse kollid“
- 2003 – Lasteluulekogu „Minu laul“
- 2003 – Jutukogu „Lendav õunapuu“
- 2004 – Jutustus „Vaikuse hääled“
- 2004 – Jutustus „Jani seiklused Varjudemaal“
- 2005 – Lasteluulekogu „Tahaksin olla“
- 2005 – Jutukogu „Liisu“
- 2006 – Jutustus „Kapiukse kollid jälle platsis“
- 2006 – Jutukogu „Liisu liivaaugus“
- 2006 – Muinasjutt „Roosa printsess“
- 2007 – Jutukogu „Liisu leiutab küünlapuhuja“
- 2007 – Lasteluulekogu „Katus sõidab“
- 2007 – Lasteluulekogu „Padjasõda“
- 2008 – Jutukogu „Kurjajuurikas, Kitupunn ja Pugeja“
- 2008 – Ulmeromaan lastele „Horlok ja Ürgvärava võti“
- 2008 – Lasteluulekogu „Kellakägu“
- 2008 – Jutukogu „Une-Mati udujutud“
- 2009 – Jutukogu „Liisu“ vene keeles (tõlkinud B. Baljasnõi)
- 2009 – Lasteluulekogu „Habemega nali“
- 2009 – Muinasjutukogu „Nõiutud linn“

- 2009 – Jutustus “Kapiukse kollid planeedil X”
2010 – Juubelikogumik “50 juttu ja luuletust väikestele sõpradele”
2010 – Jutukogu „Liisu ja hullumaja puhvet“
2010 – Muinasjutt „Kadunud jõulud“ vene keeles (tõlkinud B. Baljasnõi ja J. Baljasnaja)
2011 – Jutustus “Üle põhjatu kuristiku”
2011 – Lasteluulekogu “Puupeapuu”

NB!

Kirjuta oma e-raamatu soov e-mailiga:

vilep@vilep.com

Või helista telefonil: 53488180

Heiki Vilep Facebook'is:

<https://www.facebook.com/heikivilep>

Sisukord

Ainulaadsed, kordumatud, imelised	3
Neli hõbedast piletit	9
Udu üle vihmametsade	15
Teisele poole	23
Tuttav vööras linn	31
Näota mees	37
Kummaline kaubamaja	43
Kodu, kallid kodu	51
Suured kurvad silmad	57
Hea Koht	63
Oled sa inimene või koletis?	71
Palja pepuga paleesse	77
Hõbehallid ja meetripikkused	85
Dinosauruste tulek	91
Tiiger-purjeka rünnak	97
Pütipunn Fred ja Õgardid	105
Isekirjutav raamat	111
Torumees. Isa lahkumine	119

Nõidade küla	127
Sügaviku kohal	133
Tagasiteed ei ole	141
Üle põhjatu kuristiku	147
Sisukord	155
Avaldatud raamatud	157

Avaldatud raamatud

Täiskasvanutele

2001 – Luulekogu „Alateadvuse alla“

2006 – Luulekogu „Mind oli kaks“

2010 – Romaan „Hirm“

2011 – Romaan „Saatuse mängud“

Lastele

2002 – Lasteluulekogu „Tere“

2003 – Jutustus „Kapiukse kollid“

2003 – Lasteluulekogu „Minu laul“

2003 – Jutukogu „Lendav õunapuu“

2004 – Jutustus „Vaikuse hääled“

2004 – Jutustus „Jani seiklused Varjudemaal“

2005 – Lasteluulekogu „Tahaksin olla“

- 2005 – Jutukogu „Liisu“
- 2006 – Jutustus „Kapiukse kollid jälle platsis“
- 2006 – Jutukogu „Liisu liivaaugus“
- 2006 – Muinasjutt „Roosa printsess“
- 2007 – Jutukogu „Liisu leiutab küünlapuhuja“
- 2007 – Lasteluulekogu „Katus sõidab“
- 2007 – Lasteluulekogu „Padjasõda“
- 2008 – Jutukogu „Kurjajuurikas, Kitupunn ja Pugeja“
- 2008 – Ulmeromaan lastele „Horlok ja Ürgvärava võti“
- 2008 – Lasteluulekogu „Kellakägu“
- 2008 – Jutukogu „Une-Mati udujutud“
- 2009 – Lasteluulekogu „Habemega nali“
- 2009 – Muinasjutukogu „Nõiutud linn“
- 2009 – Jutustus „Kapiukse kollid planeedil X“
- 2010 – Juubelikogumik „50 juttu ja luuletust väikestele sõpradele“
- 2010 – Jutukogu „Liisu ja hullumaja puhvet“
- 2011 – Jutustus „Üle põhjatu kuristiku“

Tõlked

2009 – Jutukogu „Liisu“ vene keeles

(tõlkinud B. Baljasnõi)

2010 – Romaan „Hirm” vene keeles

(tõlkinud B. Baljasnõi ja J. Baljasnaja)

2010 – Muinasjutt „Kadunud jõulud“ vene keeles

(tõlkinud B. Baljasnõi ja J. Baljasnaja)

